

Hälso- och sjukvårdsavdelningen
Ida Lövgren
Tfn 018-611 61 83
E-post ida.lovgren@regionuppsala.se

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Svar på remiss om Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare (SOU 2025:15)

Sammanfattning

Region Uppsala motsätter sig förslaget om ett läkarintyg till socialnämnden för biståndstagare vid sjukdom som överstiger 7 dagar. Region Uppsala ser att samverkan är ett effektivare arbetssätt att dela medicinsk information med kommunen framför ett läkarintyg.

Region Uppsala motsätter sig att avsaknad av läkarintyg vid biståndsansökan kan riskera att påverka möjligheten till läkarintyg i andra situationer. Varje läkarintyg som utfärdas kräver en ny medicinsk bedömning av läkare. Dokumenterad sjukdomshistorik kan stödja läkaren i hens medicinska bedömning, inte tidigare intyg.

Region Uppsala motsätter sig att läkarintyg är en förutsättning för att patienten ska få tillgång till koordineringsinsatser inom hälso- och sjukvården. Förutsättning för att ges koordineringsinsatser är behov av insatsen samt att målet är att biståndsmottagaren ska komma i arbete. Personer som saknar sjukpenninggrundande inkomst (SGI 0) infattas.

Region Uppsala ställer sig delvis positiv till förslag om utökad samverkan mellan den berörda personen, socialtjänsten, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och hälso- och sjukvården när en ansökan om samordnad rehabilitering avslås men ser det positivt om Samordnad Individuell Plan (SIP) skulle utökas oavsett avslag på ansökan om samordnad rehabilitering eller inte.

Region Uppsala önskar lämna nedanstående synpunkter på innehållet i betänkandet.

Läkarintyg efter dag 7

Region Uppsala motsätter sig förslaget om ett läkarintyg till socialnämnden för biståndstagare vid sjukdom som överstiger 7 dagar.

Att införa krav på läkarintyg medför risk för undanträngningseffekter, med ökade väntetider till läkare. Vidare kommer den administrativa bördan att öka för läkare.

Region Uppsalas ledningskontor

751 85 Uppsala | tfn vx 018-611 00 00 | fax 018-611 60 10 | org nr 232100-0024 | www.regionuppsala.se

Biståndsmottagaren behöver inte vara känd av läkaren sedan tidigare. När biståndsmottagaren kommer för ett läkarintyg, behöver läkaren göra en medicinsk bedömning och bedöma aktivitetsförmåga i förhållande till förväntade aktiviteter. Vid ett akut besök, för ett läkarintyg efter dag 7, hinner inte läkaren göra en omfattande medicinsk bedömning, och biståndsmottagaren kan få svårt att hinna beskriva vilka aktiviteter hen förväntas delta i.

Intygsutfärdaren kan bara uttala sig om sådana förhållanden hen har tillräcklig kännedom om. Det är därför viktigt att intygsutfärdaren vet vilken aktivitet, samt i vilken omfattning, individens arbetsförmåga bedöms mot, för att kunna skriva ett ändamålsenligt intyg (SLF-FS 2018:54). Detta kan jämföras med när en läkare utfärdar ett läkarintyg för sjukpenning eller deltagande i arbetsmarknadspolitiska program, där arbetsförmågan bedöms mot en tydlig aktivitet.

När förväntad aktivitet är oklar för läkaren finnas risk att biståndsmottagaren sjukskrivs på felaktig omfattning eller mot fel aktivitet. Detta kan leda till att biståndsmottagaren inte får tillgång till aktiviteter med ökad isolering, passivitet, och sämre hälsa som följd (sjukskrivningsskada). Ett läkarintyg som fokusera på medicinska sjukdomar och skador, är adekvat för de biståndsmottagare som inte har, eller inte har potential att utveckla, arbetsförmåga. För biståndsmottagare som har, eller kan utveckla, arbetsförmåga förespråkar vi samverkan.

Oavsett läkarintyg eller inte så har hälso- och sjukvården i uppdrag att ge en god och jämlik vård. Alla personer, även de med ekonomiskt bistånd, som söker sjukvård har rätt till en bedömning, och eventuell behandling, om det inte är uppenbart obehövligt. Region Uppsalas hälso- och sjukvårdsuppdrag är att främja biståndsmottagarnas hälsa, oavsett om personen kan stå till arbetsmarknadens förfogande eller inte.

När en biståndsmottagare söker vård för ohälsa, får biståndsmottagaren medicinsk bedömning av lämplig profession. Detta kan utöver läkare vara t.ex. arbetsterapeuter, fysioterapeuter, kuratorer eller psykologer. Den profession som har den informationen som ekonomiskt bistånd behöver, och bör vara den som samverkar med kommunen.

Om läkarintyg till socialnämnden för biståndstagare vid sjukdom som överstiger 7 dagar blir beslutat, behöver de ekonomiska konsekvenserna för regionen kompenseras och följas upp.

Avsaknad av läkarintyg vid biståndsansökan kan riskera att påverka möjligheten till läkarintyg i andra situationer

Region Uppsala motsätter sig att avsaknad av läkarintyg vid biståndsansökan kan riskera att påverka möjligheten till läkarintyg i andra situationer.

Varje läkarintyg som utfärdas kräver en ny medicinsk bedömning av läkare. Biståndsmottagare som inte tidigare haft ett läkarintyg som visar nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom, har därför inte svårare att få ett läkarintyg i andra situationer, än biståndsmottagare som under en tid haft ett läkarintyg som

visar nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom. När dokumenterad sjukdomshistorik finns att tillgå kan detta stödja läkaren i hens medicinska bedömning. Kännedom om biståndsmottagarens sjukdomshistorik kan vara ett stöd vid utfärdande av nytt intyg, inte om det finns tidigare intyg.

Tillgång till koordineringsinsatser

Region Uppsala motsätter sig att läkarintyg är en förutsättning för att patienten ska få tillgång till koordineringsinsatser inom hälso- och sjukvården.

Region Uppsala ser inte att läkarintyg är en förutsättning för att patienten ska få tillgång till koordineringsinsatser. Enligt Sveriges Kommuner och Regioners ”Tolkningsstöd avseende Lagen om koordineringsinsatser för sjukskrivna patienter (2019:1297)” så omfattas även personer med SGI 0 av koordineringsinsatser. En förutsättning för att koordineringsinsatser ska ges är behov av insatsen och att målet är att biståndsmottagaren ska komma i arbete.

Samverkan

Region Uppsala ser att samverkan är en metod för att dela medicinska information med kommunen, i en gemensam planering tillsammans med individen, för en plan med lämpliga aktiviteter. Hälso- och sjukvården dokumenterar all samverkan skriftligt, inklusive SIP. Region Uppsala ställer sig positiv till att SIP kan komma att utökas, så att SIP skulle omfatta alla kommunala verksamheter som är aktuella för att stödja biståndsmottagare i förhållande till arbetsmarknad. Region Uppsala ser att det vore positivt om Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen kan kallas och kalla till SIP även oavsett om det finnas avslag på begäran om samordnad rehabilitering eller inte. Redan idag finns i Uppsala län en rutin för Flerpartsmöte.

För Region Uppsala

Helena Proos
Ordförande Regionstyrelsen

Johan von Knorring
Regiöndirektör